

କିରୀଟା

ଯାନରେ ବୈଷୟିକ ତ୍ରୁଟି ଦେଖାଦେଲା । ପ୍ରଥମେ ବୋଙ୍ଗ ଷ୍ଟାରଲାଇନରୁ ହିଲିୟମ୍ ଗ୍ୟାସ ଲିକ୍ କରୁଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । ପରେ ମହାକାଶ ଯାନର ୪ଟି ପ୍ରକ୍ଷ ପଏଣ୍ଟ କାମ କରୁନଥିବା ସୂଚନା ମିଳିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମହାକାଶ ଯାନର ଅନ୍ୟ ପଏଣ୍ଟରୁ ହିଲିୟମ୍ ଗ୍ୟାସ ଲିକ୍ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ ବୋଙ୍ଗ ଷ୍ଟାରଲାଇନରେ ଫେରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ବୋଲି କହିଥିଲା ନାସା । ସେବେଠାରୁ ମହାକାଶରେ ଫସି ରହିଥିଲେ ସୁନୀତା ଓ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ।

ଭ୍ରାଗନ କ୍ୟାପସୁଲର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ?

ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର, ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର, ଆଲେକକାଶ୍ଟର ଗୋର୍ଡୁନୋଭ ଓ ନିକ୍ ହେର୍ଗ ସକ୍ଷମକେ ପୃଥିବୀକୁ ଫେରିଆସିଛନ୍ତି । ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର ଓ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ୬ କ୍ରମ ୨୦୨୪ରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମହାକାଶ କେନ୍ଦ୍ର (ଆଇଏସଏସ)ରେ ସେମାନଙ୍କ ମିସନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ପଛପଛ ଆଲେକକାଶ୍ଟର ଓ ନିକ୍ ହେର୍ଗ ୨୯ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୪ରେ ଆଇଏସଏସ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ଏହି ମହାକାଶଯାନମାନଙ୍କୁ ଏଲନ ମସ୍କଙ୍କ କମ୍ପାନୀ ସ୍ପେସ୍ ଏକ୍ସର ଭ୍ରାଗନ ପ୍ରିଡମ କ୍ୟାପସୁଲ ଫେରସ୍ତ ନେଇ ଆସିଛି । ଭ୍ରାଗନ ପ୍ରିଡମ କ୍ୟାପସୁଲ ଡିଆରି ପରଠାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୪୯ ଥର ଲଞ୍ଚ ହୋଇଛି, ଏହା ଛଡା ଭ୍ରାଗନ କ୍ୟାପସୁଲ ୪୪ ଥର ଆଇଏସଏସ ଯାତ୍ରା କରିଛି । ତେବେ ଏହି ଭ୍ରାଗନ କ୍ୟାପସୁଲର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ? ଯଦି ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା ।

କୁ ଭ୍ରାଗନ କ୍ୟାପସୁଲକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ମହାକାଶରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଆଣିବା ଓ ନେଇଯିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ଏଥିରେ ବ୍ୟାକଅପ୍ ସିଷ୍ଟମ, ଲାଇଫ୍ ସପୋର୍ଟ ସିଷ୍ଟମ, ଏମାଜେନ୍ସୀ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ସିଷ୍ଟମ ଆଦି ରହିଥାଏ । ଏହି କାରଣରୁ ଭ୍ରାଗନ କ୍ୟାପସୁଲର ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ିଯାଇଥାଏ ।

କହିଛନ୍ତି ଯେ ସୁନୀତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଭାରତ ଆସିବେ । ହେଲେ ସୁନୀତାଙ୍କ ଭାଇଜ ପାଲଗୁନି ପାଣ୍ଡା କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ସେ ସୁନୀତାଙ୍କ ସହ କଥା ହୋଇଥିଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କୁ ମହାକାଶ ଯିବା ବିଷୟରେ କହିଥିଲେ । ମହାକାଶ ଯାନ ଶୁଣିବା ପରେ ସୁନୀତା ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।

କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, ସେ ତାଙ୍କ ଭାଇଜଙ୍କୁ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା ପଠାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ । ଏତିକି ହିଁ ନୁହେଁ ସୁନୀତାଙ୍କ ଭାଇଜ ପାଲଗୁନି ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଭାରତ ସହ ଫ୍ଲୋଇଡ୍ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଠାରୁ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଇବା ମିଳିଛି । ସୁନୀତା ବହୁତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ । ତାଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ମଧ୍ୟ

ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ସେ ମହାକାଶ ଯିବା ବେଳେ ଭଗବାନ ଗଣେଶଙ୍କ ପୂଜିବାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଥିଲେ । ଭଗବାନ ଗଣେଶଙ୍କୁ ବହୁତ ଭକ୍ତି ମନେ କରନ୍ତି । ଏହାପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ସେ ତାଙ୍କ ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଭଗବାନ ଗାତା, ଶିବ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଥିଲେ ।

ଗତ ୯ ମାସ ୧୪ ଦିନ ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର ଏବଂ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ସେହି ସେମାନଙ୍କ ଫସି ରହିଥିଲେ । ବୁଧବାର (୧୯ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୫) ସକାଳ ୩.୨୭ ମିନିଟ୍ ରେ ଫ୍ଲୋରିଡା ତଟରେ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ୍ କରିଥିଲେ । ମହାକାଶରୁ ୧୬ ଘଣ୍ଟା ଯାତ୍ରା କରିବା ପରେ ସେମାନେ ପୃଥିବୀରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ନାସା ଦ୍ଵାରା ମହାକାଶଯାନକୁ ଡ୍ରେପଡାଉନ୍ ର ଏକ ଭିଡିଓ ମଧ୍ୟ ସେୟାର ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ପେସରେ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର ମିଳିବ ମହାକାଶ ଓଭରଗାଲ୍ ମାପାତା

ମହାକାଶଯାନ ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର ଏବଂ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର । ୯ ମାସ ପରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମହାକାଶ ପୃଥିବୀକୁ ଫେରିଛନ୍ତି । ଏହି ମହାକାଶଯାନମାନେ ମାତ୍ର ୮ ଦିନ ପାଇଁ ମହାକାଶ ସେସନକୁ ଯାଇଥିଲେ । ହେଲେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ତ୍ରୁଟିରୁ ରହିଗଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୯ ମାସ । ତେବେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ପରେ ଖୁସି ପ୍ରକଟ କରିଛନ୍ତି ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଟ୍ରମ୍ । ତେବେ ଏଠି କଥା ହେଉଛି ଆଇଏସଏସକୁ ୮ ଦିନ ପାଇଁ ଯାଇ ୯ମାସ ଫସିଥିବା ସୁନୀତାଙ୍କୁ ଓଭରଗାଲ୍ ମାପାତା ମିଳିବ କି ? ନାସା ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ଦେବ କି ?

ସୁନୀତା ଓ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ଖର୍ଚ୍ଚ ମୋ ପକେଟରୁ ବେକି ବୋଲି ଆମେରିକା ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ତୋନାକୁ ଟ୍ରମ୍ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଟ୍ରମ୍ କହିଛନ୍ତି କି, ସେ ଜାଣିନଥିଲେ ଯେ ମହାକାଶଯାନମାନେ ମହାକାଶରେ ବିତାଇଥିବା ଦିନ ୯ମାସ ବୁଝି ପାଇଁ ଓଭରଗାଲ୍ ମାପାତା ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଏହି କାରଣରୁ, ଟ୍ରମ୍ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ମହାକାଶଯାନକୁ ନିଜ ପକେଟରୁ ଟଙ୍କା ଦେବେ । ହାଇଡ୍ ହାଉସରେ ଏକ ପ୍ରେସ୍ ଟ୍ରୁଟି ସମୟରେ, ଗଣମାଧ୍ୟମ ପ୍ରତିନିଧି କହିଥିଲେ କି, ମହାକାଶଯାନମାନେ ମହାକାଶ ସେସନରେ ସେମାନଙ୍କର ବର୍ଷିତ ବହଣି ପାଇଁ ଓଭରଗାଲ୍ ମାପାତା ପାଇନାହାନ୍ତି । ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦିନକୁ ୫ ଡଲାର ପାଇବାର ସହକାରୀ ଥିଲା ।

୨୮୬ ଦିନ ପାଇଁ ମୋଟ ୨୮୬ ଡଲାର ପାଇବା କଥା । ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ହେବ ୧,୨୨,୨୮୦ ଟଙ୍କା । ଏହି ସୁନୀତା ପାଇବା ପରେ, ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଟ୍ରମ୍ କହିଥିଲେ ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ମୋତେ କେହି ଜଣାଇ ନଥିଲେ । ସେମାନେ ଯାହା ଦେଇ ଗଠି କରିଛନ୍ତି ତାହା ବିଚାର କଲେ ଏହା କୌଣସି ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ । ଯଦି ପକେଟରୁ ପଡ଼େ ମୁଁ ସୁନୀତା ଓ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ପକେଟରୁ ଦେୟ ଦେବି । ଏଲନ ମସ୍କଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବି ଭାବରୁ ଯଦି ସେ ନଥାନ୍ତେ ତେବେ କଣ ହୋଇଥାନ୍ତା । ସେମାନେ ୪୦ ଘଣ୍ଟା କାମ କରିଛନ୍ତି ଓ ଓଭରଗାଲ୍ ମାପାତା ମିଳିବ କି ନାହିଁ । ହୁଟି ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ମିଳେ ନାହିଁ ।

ଗତବର୍ଷ ନାସା ଅନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଯାତ୍ରାକୁ ୧୫୨,୦୦୦ ଡଲାର ମିଳିବ । ଏହାପରେ ଟ୍ରମ୍ ମହାକାଶଯାନ ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର, ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର, ନିକ୍ ହେର୍ଗ ଏବଂ ଗୋସକସମୋସ୍ ମହାକାଶଯାନ ଆଲେକକାଶ୍ଟର ଗୋର୍ଡୁନୋଭଙ୍କୁ ପୃଥିବୀକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ସ୍ପେସଏକ୍ସର ଏଲୋନ ମସ୍କଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ସଲମାନ୍ ସୁନୀତା

ମହାକାଶ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶ୍ଵକୁ ମିଳିଛି ବଡ଼ ସଫଳତା । ଏକାଧିକ ଚେଷ୍ଟା ପରେ ୯ ମାସ ପରେ ପୃଥିବୀକୁ ଫେରିଛନ୍ତି ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର ଓ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ମହାକାଶଚାରୀ ଆଲେକକାଶ୍ଟର ଗୋର୍ଡୁନୋଭ ଓ ନିକ୍ ହେର୍ଗ । ଆମେରିକାର ଫ୍ଲୋରିଡା ନିକଟ ସମୁଦ୍ର ତଟରେ ସେଗଣ-ଏକ୍ସ କୁ ଭ୍ରାଗନର ସଫଳ ଅବତରଣ ହୋଇଥିଲା । ଦୀର୍ଘ ୧୬ ଘଣ୍ଟାର ଯାତ୍ରା ପରେ ସେଗଣ ସେସନରୁ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ମହାକାଶଚାରୀ । ଭାରତୀୟ ସମୟ ଭୋର ୩ଟା ୨୭ ମିନିଟରେ ସମୁଦ୍ରରେ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ କରିଥିଲା ନାସାର ସେସକ୍ରାଫ୍ଟ । ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ସୁନୀତା ଓ ଅନ୍ୟ ମହାକାଶଚାରୀଙ୍କୁ ସ୍ପେସରେ ନାସାର ବିମାନ ଭିତରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇଦିନ ଥିବା ଜନସନ୍ ସେସ୍ ସେସନକୁ ନିଆଯାଇଛି । ସେଠାରେ ୪୫ ରୁ ଦିନରୁ ଅଧିକ ଦୁଇ ମହାକାଶଚାରୀ ତାଛନ୍ତା ଦେଖାଶୁଣାରେ ରହିବେ । ସାରା ବିଶ୍ଵବାସୀ ତାଙ୍କୁ ସଲମାନ୍ ଜଣାଉଛନ୍ତି ।

ସେଗଣ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମ ହୋଇଥିଲା । ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର ଯେ, ୨୦୨୪ ମସିହା ଜୁନ୍ ୫ ତାରିଖରେ ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର ଓ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ବୋଙ୍ଗ ଷ୍ଟାରଲାଇନର ମହାକାଶଯାନରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମହାକାଶ କେନ୍ଦ୍ର (ଓଏସ୍)ରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ୮ ଦିନ ପାଇଁ ଓଏସ୍ ଯାଇଥିବା ୪ ମହାକାଶଚାରୀ ସେମାନଙ୍କ ମହାକାଶଯାନର ତ୍ରୁଟି ଲାଗି ଫେରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ସେଗଣରେ ସେହି ଏକ୍ସ କ୍ୟାପସୁଲରେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠକୁ ଫେରିଛନ୍ତି । ମହାକାଶରେ କଣ ଖାଉଥିଲେ ମହାକାଶଚାରୀ

ମହାକାଶ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶ୍ଵକୁ ମିଳିଛି ବଡ଼ ସଫଳତା । ଏକାଧିକ ଚେଷ୍ଟା ପରେ ୯ ମାସ ପରେ ପୃଥିବୀକୁ ଫେରିଛନ୍ତି ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର ଓ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ମହାକାଶଚାରୀ ଆଲେକକାଶ୍ଟର ଗୋର୍ଡୁନୋଭ ଓ ନିକ୍ ହେର୍ଗ । ଆମେରିକାର ଫ୍ଲୋରିଡା ନିକଟ ସମୁଦ୍ର ତଟରେ ସେଗଣ-ଏକ୍ସ କୁ ଭ୍ରାଗନର ସଫଳ ଅବତରଣ ହୋଇଛି । ଦୀର୍ଘ ୧୬ ଘଣ୍ଟାର ଯାତ୍ରା ପରେ ସେଗଣ ସେସନରୁ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ମହାକାଶଚାରୀ । ଭାରତୀୟ ସମୟ ଭୋର ୩ଟା ୨୭ ମିନିଟରେ ସମୁଦ୍ରରେ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ କରିଛନ୍ତି ନାସାର ସେସକ୍ରାଫ୍ଟ । କିପରି ଥିଲା ୯ ମାସର ମହାକାଶ ଜୀବନ ?

କହିବାକୁ ଗଲେ ୮ ଦିନ ପାଇଁ ପୃଥିବୀ କରି ଯାଇଥିଲେ ମହାକାଶଚାରୀ । ହେଲେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁଁ ୯ ମାସ ରହିଥିଲେ ସୁନୀତା ଓ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର । ତେବେ ସେଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇଥିଲେ ଆଷ୍ଟ୍ରୋନଟ୍ । ବ୍ରେକଫାଷ୍ଟର ଖାଉଥିଲେ ଗହମ ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ସହ ପାଉଁର ଖାନ୍ । ପିଜା, ବିଲୁଟି ମାଛ କକେଲ୍, ପୋଡ଼ା ଚିକେନ, ରୁନା ମାଛ ଖାଉଥିଲେ । ଏହା ସହ କମ୍ ପରିମାଣର ଫଳ, ପରିପରିବା ଖାଉଥିଲେ

କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ୮ ଦିନ ପାଇଁ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମହାକାଶ କେନ୍ଦ୍ର ଥାଉ ଆଇଏସଏସକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରୁ ପ୍ରାୟ ୪୫୫ କିମି ଉପରେ ଶୂନ୍ୟରେ ରହିଛି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମହାକାଶ କେନ୍ଦ୍ର । ଫେରିବା ସମୟରେ ଷ୍ଟାରଲାଇନର ମହାକାଶ

୯ ମାସ ପରେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠକୁ ଫେରିଛନ୍ତି ମହାକାଶଚାରୀ ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର । ସାରା ବିଶ୍ଵ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ସଫଳତା ପାଇଁ ବେଶ୍ ଖୁସି । କାରଣ ଦୀର୍ଘ ୯ ମାସ ପରେ ପରିଶ୍ରମ ତା'ର ସଫଳ ହୋଇଛି । ସମସ୍ତ ମହାକାଶଚାରୀମାନେ ସେଗଣ-ଏକ୍ସ ଭ୍ରାଗନ କ୍ୟାପସୁଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଫ୍ଲୋରିଡା ତଟରେ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ଅବତରଣ କରିଥିଲେ । ଆମେରିକାର ଫ୍ଲୋରିଡା ତଟରେ ଗତ ସୁରୁଭାର ଦିନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଭାରତୀୟ ସମୟ ଭୋର ୩ଟା ୨୭ ମିନିଟରେ ସଫଳ ଲାଣ୍ଡ କରିଥିଲା ଭ୍ରାଗନ କ୍ୟାପସୁଲ । ନାସା ଏବଂ ସେଗଣ ଏକ୍ସର ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମରେ ସଫଳତାର ସହ ମହାକାଶ ଛାଡ଼ି ପୃଥିବୀରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ୪ ମହାକାଶଚାରୀ । ସୁନୀତା ଫ୍ରେଲମୋର, ସାଥୀ ବର୍ ଫ୍ରେଲମୋର ଏବଂ ୨ ସହଯୋଗୀ ଦୀର୍ଘ ୯ ମାସ ହେଲା ମହାକାଶରେ ଫସିରହିଥିଲେ । ମହାକାଶଯାନର ପ୍ରଦଳ୍ପନ ସିଷ୍ଟମରେ ତ୍ରୁଟି ଓ ହିଲିୟମ୍ ଗ୍ୟାସ ଲିକ୍ ଯୋଗୁଁ ମହାକାଶଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ମହାକାଶରେ ଫସିଥିବା ମହାକାଶଚାରୀଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ଲାଗି ନାସା ଏବଂ

ମା' ଯୋଗୁଁଲ୍ୟାଙ୍କ ଶକ୍ତିପାଠ

ରକ୍ଷାକର୍ତା ଭାବରେ ପୂଜା କରାଯାଏ । ମନ୍ଦିରର ଗର୍ଭ ଗୃହରେ ଦେବୀଙ୍କର ବସିଥିବା ମୂର୍ତ୍ତି ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଦେବୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବାକରେ ଏକ ଝିରିପିଟି, ବିଛା, ବାଦୁଡ଼ି ଓ ମଣିଷର ଖପୁରି ଥିବା ଦର୍ଶା ଯାଇଛି । ଆମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏସବୁ ଅମଙ୍ଗଳର ପ୍ରତୀକ ତଥା ଏହା ମଧ୍ୟ ଗୃହ ପତନର ସଙ୍କେତ ଅଟେ । କୌଣସି ଘରେ ଝିରିପିଟି ଦେଖାଯିବା ଅର୍ଥ ସେହି ଘରର ସୁଖ ଶାନ୍ତି ନଷ୍ଟ ହେବାର ସୂଚନା ବୋଲି ଧରାଯାଏ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଘରେ ଝିରିପିଟି ଫଖା ବୁଦ୍ଧି ପାଇବ ଓ ପରିଶ୍ରମ ସରୁପ ବିଛା ମାନଙ୍କର ଆଗମନ ହେବ, ଯାହା ଉତ୍ସବର ଅନର୍ଥର ସୂଚନା । ପୁଣି ଏହା ପରେ ପରେ ଘରେ ବାଦୁଡ଼ି ପ୍ରବେଶ କରିବେ, ଯାହା ସେହି ଘରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁର ପାପ ତିଆରି ହୋଇଯାଏ ।

ତେବେ 'କୋଗୁଲ୍ୟା ଦେବୀ' ତାଙ୍କ ଓ ତାଙ୍କ ଘରର ସମସ୍ତ ଅମଙ୍ଗଳକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ବାସ୍ତୁ ଦୋଷ (ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭୁଲ)ରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ 'କୋଗୁଲ୍ୟା ଦେବୀ'ଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ । ଶାସ୍ତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଏ, ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପୁଣିକର ମୂଳ ପ୍ରତିମାକୁ ବାଲ୍ ଗୁଡ଼େଶ୍ୱରୀ ବା ମା ମନ୍ଦିରରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ଓ ନୂଆ ମୂର୍ତ୍ତି ତିଆରି କରାଯାଇ ତାଙ୍କୁ କୋଗୁଲ୍ୟା ମନ୍ଦିରରେ ସ୍ଥାପିତ କରା ଯାଇଥିଲା । ମନ୍ଦିରରେ ସପ୍ତ ମାତୃକା, ବିଦ୍ୱେଶ୍ୱର ଓ ବାଣାପାଣା ବିରଭଦ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତିମା ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଚଳରୁ ବହୁ ଫଖାରେ

ତିର୍ଥଯାତ୍ରୀ ମାନେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଦେବୀଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି । ଇତିହାସରୁ ଜଣାଯାଏ, ଆଳମପୁରର ଏକ ସମୃଦ୍ଧ ଐତିହାସିକ ଓ ଧାର୍ମିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି । ଶତବାହନ, ଇଣ୍ଡୋ, ଚାଲୁକ୍ୟ ଏବଂ କାଳଚିଆ ବଂଶର ରାଜା ମାନେ, ବହମନୀ ସୁଲତାନ ଓ ବିକ୍ରମନଗରର ସମ୍ରାଜ ମାନେ ଏଠାରେ ଶାସନ କରିଥିଲେ । 'କୋଗୁଲ୍ୟା ଦେବୀ'ଙ୍କ ପୂଜଣା ମନ୍ଦିର ବହମନୀ ସୁଲତାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୧୪ଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ନଷ୍ଟ କରି ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ସେଥିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ 'ମା' କୋଗୁଲ୍ୟା ଓ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ଶକ୍ତି, ଚଣ୍ଡା ଓ ମୁଖାଳ ପ୍ରତିମାକୁ ବାଲ୍ ଗୁଡ଼େଶ୍ୱରୀ ବା ମା ମନ୍ଦିରରେ ରଖା ଯାଇଥିଲା । ପରେ ପୁରୁଣା ମନ୍ଦିର ସ୍ଥାନରେ ଏକ ନୂଆ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରାଗଲା ଓ ଦେବୀଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ସେଠାରେ ସ୍ଥାପିତ କରାଗଲା । ନବଗୁଡ଼ା ମନ୍ଦିର ଓ ଫଗେମଣ୍ଡା ମନ୍ଦିରର ନିର୍ମାଣ ୭ଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପୌରାଣିକ ସମ୍ବନ୍ଧ: ଏହି ସ୍ଥାନ ଫାପକରେ ସ୍ଥଳ ପୁରାଣରେ ଲିଖିତ ଅଛି ଯେ, ଥରେ ଭଗବାନ୍ ବ୍ରହ୍ମା ଏକ ବିଶ୍ୱାସୀ ସମୃଦ୍ଧ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସମୃଦ୍ଧ ନିକର ସବୁ ଶକ୍ତି ହରାଇ ବସିଲେ । ନିକର ଶକ୍ତି ଫେରି ପାଇବା ପାଇଁ ଭଗବାନ୍ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରସନ୍ନ କରିବାକୁ କଠୋର ଚପସ୍ୟା କଲେ । କୁହାଯାଏ ଯେ, ଭଗବାନ୍ ଶିବ ନଅ ପ୍ରକାରର ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ ନିଜକୁ ପ୍ରକଟ କଲେ । ଆଳମପୁରରେ ତୁଳଜତ୍ୱା ନଦୀ କୂଳରେ ସ୍ଥାପିତ

ନବ ବ୍ରହ୍ମା ମନ୍ଦିରରେ ଶିବଙ୍କର ସେହି ନଅଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପର ମାନ ରହିଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ, ବାଲ୍ ବ୍ରହ୍ମା, ଗରୁଡ଼ ବ୍ରହ୍ମା, ସର୍ପ ବ୍ରହ୍ମା, ପଦ୍ମ ବ୍ରହ୍ମା, କୁମାର ବ୍ରହ୍ମା, ତାରକ ବ୍ରହ୍ମା, ଅର୍କ ବ୍ରହ୍ମା ଓ ବୀର ବ୍ରହ୍ମା ଓ ବିଶ୍ୱ ବ୍ରହ୍ମା । ବାଲ୍ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ଦିରରେ ସ୍ଥାପିତ ଶିବ ଲିଙ୍ଗ ଦେଖିବାରେ ଏକ

ବଳଦର ପାଦଚିହ୍ନ ଭଳି ଲାଗେ । ନଅଟି ନବଗୁଡ଼ା ମନ୍ଦିରରେ କେବଳ ଆଠଟିକୁ ହିଁ ଦେଖା ଯାଇପାରେ, କାରଣ ତାରକ ବ୍ରହ୍ମା ମନ୍ଦିରର ସ୍ଥାନ ଅନିଶ୍ଚିତ ଅଟେ ।

ଏଠାରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଉତ୍ସବ ଓ ପର୍ବ ପାଳନ କରାଯାଏ । ହେଲେ ଦଶହରା ଓ ମହାଶିବରାତ୍ରୀ ଉତ୍ସବ ଏଠାରେ ପ୍ରମୁଖ ପର୍ବ ଭାବେ ପାଳିତ ହୁଏ । ଏହି ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳ ୭ଟା ରୁ ଦ୍ୱିପ୍ରହର ୧୩ ଓ ଅପରାହ୍ଣ ୨ଟାରୁ ରାତ୍ରି ୮ଟା ୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲା ରହେ । ଏହାଛଡ଼ା ପ୍ରତି ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ସକାଳ ୭ଟା ରୁ ଦ୍ୱିପ୍ରହର ୧୩ ଓ ଅପରାହ୍ଣ ୨ଟାରୁ ଅପରାହ୍ଣ ୪ଟା ୪୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶେଷ ପୂଜାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଏହି ସମୟରେ ଭକ୍ତମାନେ ମା'ଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତି ।

କୋଗୁଲ୍ୟାଙ୍କର ଆଳମପୁର ସହର ମନ୍ଦିର ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅଧିକାଂଶ ମନ୍ଦିର ପୁରାତନ ଓ ନିକର ସ୍ତାପତ୍ୟ ପାଇଁ ବିଖ୍ୟାତ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଭାରତୀୟ ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିଭାଗ ଆଧୀନରେ ରହିଛି । ଆଳମପୁର ସହରରେ ଯେତେ ସବୁ ମନ୍ଦିର ରହିଛି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ 'କୋଗୁଲ୍ୟା ଶକ୍ତିପାଠ' (କୋଗୁଲ୍ୟା ଦେବୀ ମନ୍ଦିର) ଓ 'ନବଗୁଡ଼ା ମନ୍ଦିର ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନରେ ରହିଛନ୍ତି । କୋଗୁଲ୍ୟା ଦେବୀ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟ ଭାରତରେ କୋଗୁଲ୍ୟା ଶକ୍ତିପାଠ ଭାବେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ମା' ସତୀଙ୍କ

୧୮ଟି ମହା ଶକ୍ତିପାଠ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଫତମ ଶକ୍ତିପାଠ ଭାବେ ପରିଚିତ । ହିନ୍ଦୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଆଳମପୁରର ଯେଉଁ ମା' ସତୀଙ୍କ ଉପର ବାଡ଼ ସମୂହ ପଡ଼ିଥିଲା, ସେଠାରେ କୋଗୁଲ୍ୟା ଦେବୀ ମନ୍ଦିର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଏହି ମନ୍ଦିରର ପ୍ରମୁଖ ଆରାଧ୍ୟ ହେଲେ, 'କୋଗୁଲ୍ୟା' ଓ 'ବାଲ୍ ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ୱରୀ ବା ମା' । ଏଠାରେ ମାତା ସତୀଙ୍କୁ 'କୋଗୁଲ୍ୟା ଦେବୀ' ବା 'ଯୋଗାୟା ଦେବୀ' ନାମରେ ଓ ଭଗବାନ୍ ଶିବଙ୍କୁ 'ବାଲ୍ ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ୱରୀ ବା ମା' ନାମରେ ପୂଜା କରାଯାଏ । 'କୋଗୁଲ୍ୟା ଦେବୀ'ଙ୍କୁ 'ଗୃହ ଚଣ୍ଡା' (ଘରର

ଆକର୍ଷଣୀୟ ସହର ଜଞ୍ଜାଙ୍ଗା

ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶର ତଞ୍ଜାଙ୍ଗା ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ସହର ହେଉଛି ତଞ୍ଜାଙ୍ଗା; ଯାହା ତଞ୍ଜାଙ୍ଗା ରୁ ନାମକ ଏକ ନଈ ନିକଟରେ ଗଢ଼ିଉଠିଛି । ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ଏଠାରେ ରହିଛି ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ପାହାଡ଼, ଝରଣା, ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଥିବା ବୌଦ୍ଧମଠ ତଥା ଆଖପାଖର ଛୋଟ ଛୋଟ ଗାଁ । କହିବାକୁ ଗଲେ ଏଠାରେ ଐତିହାସିକ, ଧାର୍ମିକ ତଥା ପୌରାଣିକ କଥାବସ୍ତୁର ଏକ ନିଜସ୍ୱ ସମିଶ୍ରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଡା'ଛଡ଼ା ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ମୋନପା ନାମକ ଏକ ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ

ବସବାସ କରିଥାନ୍ତି; ଯେଉଁମାନେ କି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ପଥର ଓ ବାଉଁଶରେ ତିଆରି ସତନ୍ତ୍ର ଧରଣର ଘରେ ରହିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଏହି ଘର ହିଁ ଏଠାକୁ ଆସୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ କିଛିଟା ଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି ଦେଇଥାଏ । ଡା'ଛଡ଼ା ଏଠାରେ ତଞ୍ଜାଙ୍ଗା ମଠ ନାମକ ଏକ ବଡ଼ ବୌଦ୍ଧମଠ ମଧ୍ୟ ରହିଛି; ଯାହାକି ଏଠାକାର ଅନ୍ୟତମ ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ସାଜିଥାଏ । ଏହା ହେଉଛି ତଞ୍ଜାଙ୍ଗା ସହରର ଏକ ବଡ଼ ବୌଦ୍ଧମଠ । ସୂଚନାମୁତାୟୀ ପଞ୍ଚମ ଦଳାଭଳ ଲାମା ନଗଞ୍ଜାଙ୍ଗା ଲୋକସଭା ଗ୍ୟାତସୋକ

ଇନ୍ଦ୍ରାବୁସରେ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ମେରାକ ଲାମା ଲୋଡ୍ରେ ଗ୍ୟାତସୋ ୧୬୮୦-୮୧ ମସିହାରେ ଏହି ମଠଟିକୁ ଏଠାରେ କୁଆଡ଼େ ନିର୍ମାଣ କରାଇଥିଲେ । ଏହି ମଠଟି ଏକ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ନିର୍ମିତ; ଯାହାର ଉଚ୍ଚତା ପାଖାପାଖି ଦଶହଜାର ଫୁଟ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଦୂରରୁ ଦେଖିଲେ ଉକ୍ତ ମଠଟି ଏକ ଭୂର୍ଗ ଭଳି ମନେ ହୋଇଥାଏ । ଡା'ଛଡ଼ା ଏହି ମଠଟି କେବଳ ତଞ୍ଜାଙ୍ଗା ନୁହେଁ, ଭାରତର ମଧ୍ୟ ଏକ ବଡ଼ ବୌଦ୍ଧ ମଠ; ଯେଉଁଠାରେ ଏକକାଳୀନ ୭୦୦ ବୌଦ୍ଧ ସାଧୁ ରହିବାର ସୁବିଧା ରହିଛି । ଏହି ମଠ ପାଣ୍ଠି ଦେଇ ଏକ ଜଳଧାରା ବୋହିଯାଉଛି; ଯାହାର ଅପୂର୍ବ ଦୃଶ୍ୟ ବେଶ୍ ମନରୁଆଁ ହେବା ସହ ଏହାର ଶୁଦ୍ଧତା ମଠର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । ତେବେ ଏହି ମଠର ପ୍ରବେଶଦ୍ୱାର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ରହିଛି; ଆଉ ଏହି ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ

କରାଯାଇଥିବା ଆକର୍ଷଣୀୟ ଚିତ୍ରକଳା ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ପସନ୍ଦ ଆସୁଛି । ସେହିପରି ଉକ୍ତ ମଠ ପରିସରରେ ଥିବା ପ୍ରାୟ ୮ ମିଟର ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧ ଦେବଙ୍କର ଏକ ବିରାଟ ମୂର୍ତ୍ତି ଉକ୍ତ ମଠର ଶୋଭାକୁ ଆହୁରି ବଢ଼ାଇ ଦେଉଛି । ଆଉ କ'ଣ ଦେଖିବେ ତଞ୍ଜାଙ୍ଗା ମଠ ବ୍ୟତୀତ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଏଠାକାର ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆହୁରି କେତୋଟି ଆଖୁ-ବୁଣିଆ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ ମଧ୍ୟ ଦେଖିପାରିବେ । ଯେମିତିକି: ସେଲ ପାସ୍, ରୁମ୍‌ଲା, ମାଧୁରୀ ହ୍ରଦ, କେମିଆଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି । ଡା'ଛଡ଼ା ଏଠାକାର

ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶର ଏକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ସହର ହେଉଛି ତଞ୍ଜାଙ୍ଗା; ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖିବା ପାଇଁ ରହିଛି ପାହାଡ଼, ଝରଣା ତଥା ଅନେକ ବୌଦ୍ଧ ମଠ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ତଞ୍ଜାଙ୍ଗା ମଠଟି ହେଉଛି ଏହି ସହରର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ; ଯାହାକୁ ଦେଖିବାକୁ ବର୍ଷସାରା ଏଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଗହଳି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ଗାଁକୁ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟପେୟ, ଚାଳିବରଣ, ପରମ୍ପରା ଆଦିକୁ ନିକଟରୁ ଜାଣିବାର ଭଲ ସୁଯୋଗ ବି ଏଠାରେ ରହିଛି । ଅର୍ଥନୀତି ସୂଚନାମୁତାୟୀ, ଏଠାକାର ଲୋକେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗାଈବାସୀ ତଥା ପଶୁପାଳନରୁ ସେମାନଙ୍କ ରୁଜରାଣ ମେଖାଉଥାନ୍ତି । ଡା'ଛଡ଼ା ପର୍ଯ୍ୟଟନରୁ ବି ଏଠାକାର ଅର୍ଥନୀତି କିଛିଟା ସୁଦୃଢ଼ ହୋଇଥାଏ । କେବେ ଓ କେମିତି ଯିବେ ବର୍ଷର ସବୁ ସମୟରେ ଏଠାକୁ ଯିବାର ସୁବିଧା ରହିଛି । ତେବେ ସୂଚନାମୁତାୟୀ, ଶୀତଦିନେ ଏଠାରେ କୁଆଡ଼େ ତୁଷାରପାତ ହୁଏ । ଆଉ ଏହି ସମୟରେ କିଛି ଲୋକ ଏଠାକୁ ଝୁଟି କରିବାକୁ ତଥା ତୁଷାରପାତର ମଜା ନେବାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି ବୋଲି ନଜର ରହିଛି । ସେହିପରି ଏଠାକୁ ଯିବାପାଇଁ ଗମନାଗମନର ବି ଭଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶର ରାଜଧାନୀ ଜଗନନଗରଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୪୪୮ କି.ମି. ଦୂରରେ ଥିବା ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା ପାଇଁ ନିକଟ ରେଳଷ୍ଟେସନ ହେଉଛି ମାହାରଲଗୁନ ରେଳଷ୍ଟେସନ; ଯାହାକି ଜଗନନଗରଠାରୁ ମାତ୍ର ୧୫ କି.ମି. ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

